

מֵאָה שְׁעוּרִים

מָאָה שְׁעוּרִים

אֲנִי מְבִיט בַּמַּחְבֶּרֶת מִשְׁנֵה הַחֲדָשָׁה שְׁלִי, וְאֵינִי מֵאֲמִין.

רַק לִפְנֵי שְׁבוּעִים יָמִים, עִם פְּתִיחַת שְׁנַת הַלְמוּדִים, הִיא הִיְתָה
חֲדָשָׁה וְנֹאָה כָּל כָּף. כָּתַבְתִּי עָלֶיהָ אֶת שְׁמִי 'טוֹבִיָּה לְוִי' בְּעֵט
נוֹבֵעַ, בְּזִהֲרִוֹת וּבִרְכוּז רַב. אֶף אוֹת אַחַת לֹא יִצְאָה מִהַשּׁוּרָה.
עֲטַפְתִּי אוֹתָהּ בְּנִילוֹן, הִכְנַתִּי גַם אֶת דֹּף הַשֶּׁעַר, וְהִבְטַחְתִּי
לְעֶצְמִי שֶׁהַשְּׁנָה הַכֹּל יֵרָאֶה אַחֲרָת.

הַמַּחְבֶּרוֹת תִּהְיֶינָה מְסֻדָּרוֹת, לֹא תִהְיֶינָה לָהֶן 'אֲזַנִּי חֲמוֹר'
בְּכָלִל, דְּפִיָּהֶן לֹא יִקְמָטוּ, לֹא אֲצִיר עָלֵיהֶן צִיּוּרִים שְׂאִינָם
קְשׁוּרִים, וְהֵן תִּקְבְּלֶנָה יַחַס מְסוּר וּמְטַפֵּחַ.

אֲגִיעַ בְּזִמְנָן בְּכָל בֹּקֶר לַלְמוּדִים, אֲקַשִּׁיב הֵיטֵב וְאֲשַׁתְּתֶף
בְּשְׁעוּרִים, וּבִקְצוֹר-אֶהְפֹּךְ לְאַחַד הַחֲרוּצִים שֶׁל הַכֶּתֶה.

וְכַעַת, מִבֵּיט אֲנִי בַּמַּחְבֶּרֶת מִשְׁנֵה הַחֲדָשָׁה, וְאִינִי מֵאֲמִין.

קִצֵּת קִמוּטִים, פֶּה וְשֵׁם כָּתַב שְׁיוּצָא מֵהַשּׁוּרָה, שְׁאֵלָה אַחַת חֲסֵרֶת תְּשׁוּבָה, וְעִבּוּדָה נֹסֶפֶת שְׁעֵדִין לֹא בִצָּעָה.

הַהִפְסָקָה הַגְּדוֹלָה בְּעִצּוּמָהּ. הַחֲבָרִים שְׁלִי כָּלֵם עֲסוּקִים בְּמִשְׁחָקֵי חֲצֵר מְלֵהִיבִים, רָצִים, תּוֹפְסִים וְנִתְפָּסִים. שְׁנֵי יְלָדִים עֲסוּקִים עֵדִין בְּסִיוֹם אַרְוַחַת הַבֶּקֶר שְׁלֵהֶם, וְשִׁלְשָׁה מִפְּטָטִים.

רַק אֲנִי יוֹשֵׁב וּמִסְתַּכֵּל עַל מַחְבֶּרֶת מִשְׁנֵה.

אֶף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאַמֶּת כִּמָּה אֲנִי מִשְׁקִיעַ. כִּמָּה רָצוֹן. כִּמָּה מֵאֲמָצִים.

בְּתַחֲלָתוֹ שֶׁל כָּל שְׁעוֹר אֲנִי יוֹשֵׁב, יְדֵי שְׁלוּבוֹת, עֵינֵי מִבֵּיטוֹת בְּרַבִּי הַמַּסְבִּיר, וְאֲנִי מִנְסָה בְּכָל כַּחֲסִי לְהַתְרַכֵּז וּלְהַבִּין אֶת הַנִּלְמָד. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, אַחֲרֵי כִּמָּה דְּקוֹת מִסְתַּבְּבוֹת לִי פִתְאוּם מִחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת בְּרֹאשׁ. לִפְעָמִים אֲנִי רוֹאֶה מְנוּף מִחֲלוֹן הַכֶּתֶה וְחוֹשֵׁב מֵה בּוֹנִים שָׁם, אוֹ נִזְכֵּר פִּתְאוּם בְּכָל מִינֵי דְבָרִים.

אֲנִי מִנְסָה וּמִתְאַמֵּץ לַחֲזֹר וּלְהַקְשִׁיב, אֲבָל לֹא תִמְיד מִצְּלִיחַ לְהַבִּין.

אֲבָא שְׁלִי חוֹזֵר אֶתִּי בְּעֶרֶב, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָרָךְ שְׁלוּמֵד אֶתִּי פְעָמִים בְּשָׁבוֹעַ אַחֵר הַצִּהָרִים וּמִסְבִּיר שׁוֹב אֶת מֵה שְׁלִמְדָנוּ בַּכֶּתֶה.

תִּמְיד הֵם מִסְבִּירִים לִי כִּאֲלוֹ מִחֲדָשׁ, כִּי אֲנִי לֹא זוֹכֵר בְּדִיוֹק מֵה כָּתוּב בַּפְּסוּק בְּחֻמָּשׁ, אוֹ מֵה אוֹמְרַת הַמִּשְׁנָה.

הַרְבֵּי כָּבֵד עוֹמֵד בְּפֶתַח הַכֶּתֶה, כָּלֵם מִמְּהָרִים לְמִקְוֹמוֹתֵיהֶם.
הֲיֵה צֹלֹל? לֹא שָׁמַעְתִּי.

”יְלָדִים, נַחֲזֹר כִּמָּה דְּקוֹת עַל מָה שֶׁלְּמַדְנוּ בְּשַׁעוֹר קוֹדֵם, אַחֵר
כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְסַפֵּר לָכֶם סֵפּוֹר”, אוֹמֵר הַרְבֵּי.

סֵפּוֹר זֶה מִצֵּין, וְלָרֵב אֲנִי מִצְלִיחַ לְהַקְשִׁיב בּוֹ עַד הַסּוֹף.

”מִי שֶׁקָּרָא ‘שְׁמַע’, וְלֹא הִשְׁמִיעַ לְאַזְנוֹ מָה שֶׁקָּרָא, הֵאֵם יֵצֵא
יָדֵי חוּבָה?” שׁוֹאֵל הַרְבֵּי.

כִּמָּה אֶצְבָּעוֹת כָּבֵד מוֹרְמוֹת. אֲנִי לֹא זוֹכֵר. אוֹלֵי מַחְלָקֶת. אֶחָד
אוֹמֵר כִּי, וְאֶחָד אַחֶרֶת.

רְאוּבֵן, הַיּוֹשֵׁב לְצַדִּי, מִצְבִּיעַ בְּמַרְץ. הוּא יוֹדֵעַ תָּמִיד לַעֲנוֹת
עַל כָּל שְׁאֵלָה. כַּחֲבֵרוֹ לְשַׁלְּחַן הַלְמוּדִים, אֲנִי רוֹאֶה אֵיךְ הוּא
מְקַשֵּׁב בְּמִשְׁךְ מִסֵּפֵר דְּקוֹת, קוֹלֵט הַכֹּל, וּפּוֹנֶה לְעִסּוּקֵי
הַשּׁוֹנִים בְּהַמְשָׁךְ הַשַּׁעוֹר. קוֹרֵא פֶה, כּוֹתֵב שֵׁם. עַד שֶׁהַרְבֵּי
מַעִיר לוֹ, וְהוּא שָׁב לְהַקְשִׁיב לַעֲדוֹד כִּמָּה דְּקוֹת.

אֲנִי מִתְאַמֵּץ הַרְבֵּה יוֹתֵר, וְיוֹדֵעַ הַרְבֵּה פָּחוֹת. אוֹלֵי אֶפְסִיק
כָּבֵד לְהִתְאַמֵּץ, הֲרִי בְּסוֹף מִמִּילָא אֲדַע לַעֲנוֹת רַק עַל שְׁתֵּי
מִתּוֹךְ חֲמֵשׁ שְׁאֵלוֹת?!

הַחֲזָרָה הַסְתִּימָה, הַרְבֵּי מְרַצֶּה מִיִּדְעוֹת הַכֶּתֶה, וְהוּא פּוֹתֵחַ
בְּסֵפּוֹר.

”אֲנַחְנוּ עוֹבְרִים כָּעֵת לַעֲיָרָה רֶאדִין, לְבֵיתוֹ שֶׁל מְאוֹר הַדּוֹר,
רַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵאִיר הַכֶּהֱן, הַמְּכַנֶּה עַל שֵׁם סֵפְרוֹ ‘הַחֲפֵץ חַיִּים’.

יְהוּדִים רַבִּים נוֹהָרִים לְבֵית זֶה, כְּדֵי לְקַבֵּל עֵצָה וּבִרְכָּה. מֵאוּרֹו
שֶׁל עוֹלָם, גָּדוֹל הַדּוֹר, חֵי לוֹ בְּבֵיתוֹ הַפְּשׁוּט, הַמְזְכִּיר לְכָל
הַבָּאִים בְּשַׁעְרָיו, כִּי אָנוּ רַק בְּדֶרֶךְ. עוֹלָם הַזֶּה הוּא הַפְּרוֹזְדוֹר,
הַמַּעֲבָר, לְטִרְקֵלִין הַמְּפָאָר, הַמְּחַכָּה לְעוֹלָם הַבָּא.

בְּחֹדֶר הַהִמְתָּנָה מְחַכָּה יְהוּדִי שְׂאִינוֹ צָעִיר, עַל פָּנָיו עֲנִנֹת עֵצָב.
כְּשִׁמְגִיעַ תּוֹרוֹ לְהַכְנִס אֶל הַצִּדִּיק, הוּא עוֹמֵד וְאוֹמֵר: "רַבִּי, אֲנִי
מִתְאַמֵּץ מֵאֵד בְּלִמּוּד הַגְּמָרָא, אֲבָל מִסְפִּיק לְלַמֵּד בְּחֹדֶשׁ רַק
דֶּף גְּמָרָא אֶחָד. מָה אַעֲשֶׂה? אוֹלֵי כְּדָאֵי שְׂאִפְסִיק בְּכָלֵל? הֲרִי
זֶה כָּל כֶּף מַעֲט."

מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים מֵרִים רֹאשׁוֹ מֵעַם הַסִּפֵּר, וְאוֹמֵר בְּקוֹל
מְתִפֵּל: "יְהוּדִי לוֹמֵד יוֹתֵר מִמֵּאָה דְּפִי גְּמָרָא בְּחֹדֶשׁ, וְהוּא
אוֹמֵר שְׂזָה מַעֲט?"

חוֹשֵׁב הַיְּהוּדִי שְׂאוֹלֵי הָרֵב לֹא שָׁמַע הֵיטֵב אֶת דְּבָרָיו, וְהוּא
חוֹזֵר:

"אֲנִי לֹא מִסְפִּיק יוֹתֵר מִדֶּף אֶחָד, רַק דֶּף אֶחָד!"

וְשׁוֹב, הַצִּדִּיק וּפְלִיאָה בְּקוֹלוֹ: "יְהוּדִי לוֹמֵד לְמַעְלָה מִמֵּאָה
דְּפִים בְּחֹדֶשׁ, וְהוּא חוֹשֵׁב שְׂזָה מַעֲט?"

בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית, הַיְּהוּדִי כְּמַעֲט צוֹעֵק: "אֶחָד, דֶּף אֶחָד! רַק
דֶּף אֶחָד!" הוּא מִנְפִּנֵף בְּאַצְבָּע אַחַת, כְּדֵי לְחַזֵּק אֶת דְּבָרָיו.

וְשׁוֹב, אוֹמֵר הַצִּדִּיק: "יְהוּדִי מִסְפִּיק בְּחֹדֶשׁ לְמַעְלָה מִמֵּאָה
דְּפִי גְּמָרָא, זֶה מַעֲט?"

הַפַּעַם מִבֵּין הַיְּהוּדִי שֶׁהִצְדִּיק הַתְּכַנּוֹן לַמִּשְׁהוּ. לֹא סָתַם חֲזֹר
עַל דְּבָרָיו שׁוּב וְשׁוּב.

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵאִיר מְסַמֵּן לוֹ לַשָּׁבָת, וּמְסַבֵּיר אֶת דְּבָרָיו:

”נִכּוֹן. אַתָּה מִסְפִּיק רַק דֶּף אֶחָד בְּחֹדֶשׁ, אָבֵל מִדּוּעַ אַתָּה
מִסְפִּיק דֶּף אֶחָד? כִּי הַתְּפִנְקָתָּ, אוֹ הַתְּבַטְלָתָּ כָּל הַיּוֹם, וְלִמְדָתָּ
רַק זְמַן קָצֵר? לֹא וְלֹא! הַשְׁקַעְתָּ, הַתְּאַמְצָתָּ, לִמְדָתָּ בְּצֶעֶר.

וַיִּמָּה כָּתוּב לָנוּ עַל כֵּךְ? טוֹב אַחַת בְּצֶעֶר, מִמָּאָה שְׁאִינוּ בְּצֶעֶר.
הַדֶּף הָאֶחָד שֶׁלִּמְדָתָּ בְּצֶעֶר, נִחָשֵׁב לָךְ יוֹתֵר מִפִּי מָאָה! יוֹתֵר
מִמָּאָה דְּפִים נִרְשָׁמִים לְזִכּוֹתֶךָ בְּשָׂמִים! כָּל מִצְוָה שֶׁעוֹשֶׂה
אָדָם מִתּוֹךְ צֶעֶר, מִתּוֹךְ מֵאֲמָץ מִיָּחָד, נִחָשֵׁב לּוֹ יוֹתֵר מִמָּאָה
מִצְוֹת.

יֵשׁ לָךְ מִשְׁגַּאֲזוֹ זְכוּת זוֹ?!”

וְכֵן, כְּשֶׁהִשְׁאֵלָה עֵדִין עַל שְׂפָתַי הַמְּלַמֵּד שְׁלָנוּ, מְסַתֵּיִם לוֹ
הַשְׁעוֹר.

מִנְּגִינָה מִיָּחָדָת יֵשׁ לְפַעֲמוֹן הַחִידָר בִּימֵי אֵלּוּל, הַמְּחַלִּיפָה
אֶת הַצִּלְצוֹל הַקְּבוֹעַ הַמוֹדִיעַ עַל סִיּוֹם הַשְּׁעוֹר, וְהִיא מִתְּנַגֶּנֶת
עִכְשָׁיו בְּרַחֲבֵי הַחֲצֹר וְהַמְּסִדְרוֹנוֹת, וּמִמְּלֵאֲתָא אֶת חִלְלֵי הַכֶּתֶה:
”חֲמַל עַל מַעֲשֵׂיךָ, וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ...”

אֲנִי מְרַגֵּשׁ, יוֹתֵר מִתְּמִיד, שֶׁהַשֵּׁם שְׂמַח בִּי.

כֵּן. טוֹבָיָה אֶחָד, שֶׁמִּצְלִיחַ בַּסּוּף לַעֲנוֹת רַק עַל שְׁתֵּי שְׁאֵלוֹת,
אָבֵל הוּא מִתְּאַמֵּץ מְאֹד.

שְׁלוֹמֵד שְׁעוּר אֶחָד, אָבֵל זֶה נֶחֱשֵׁב לוֹ יוֹתֵר מִמֵּאָה שְׁעוּרִים.
כֵּן, זֶה בְּרוּר - אֲמִשִּׁיךְ לְהִתְאַמֵּץ וְלִלְמֹד. תִּתְּאוּ לְעֶצְמְכֶם לְכַמֵּה
שְׁעוּרִים אוֹכֵל לְהִגִּיעַ בְּשָׁנָה אֶחָת...
”אֵתָּה בָּא לְשִׁחַק?” כְּמַעַט מוֹנֵשׁ אוֹתִי רְאוּבֵן.
בְּטַח שָׂאֲנִי בָּא. מִגִּיעַ לְמִי שְׁלֵמֵד עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מִמֵּאָה שְׁעוּרִים
לְצֹאת לְשִׁחַק, לֹא כִּךָ?